

ES vaidmuo ateities pasaulyje: kiek pajėgi ES veikti pasaulyje kaip vienas veikėjas?

Ramūnas Vilpišauskas

VU TSPMI Jean Monnet profesorius

Pristatymas diskusijai apie ES vaidmenį pasaulyje

Lapkričio 29 d., 2021 m.

Konferencija
dėl Europos
ateities

EUROPE
DIRECT

Švietimo, kultūros, jaunimo ir
sporto komisija

ES – ekonominis milžinas, politinis nykštukas?

- ES yra muitų sąjunga ir pasaulio prekyboje (sudarydama prekybos liberalizavimo sutartis, derybose Pasaulio prekybos organizacijoje dėl kliūčių mainams šalinimo) veikia kaip vienas veikėjas – atstovaujama Europos Komisijos, kuriai mandatą suteikia valstybės narės, šioje srityje atsisakiusios veto teisės;
- ES svarba užsienio, saugumo ir gynybos srityse augo nuo 1993 m., 2009 m. įsteigta Vyriausiojo įgalotinio užsienio ir saugumo reikalams pozicija ir Išorės veiksmų tarnyba, 2021 m. - Europos gynybos fondas, tačiau ji veikia kartu su valstybėmis narėmis, kurios taip pat plėtoja ir dvišalius užsienio santykius, daugelis yra NATO narės, o formuojant bendrą poziciją ES turi veto teisę (išskyrus porą sričių);
- ES siekia plėtoti taikius santykius pasaulyje, stiprinti savo piliečių ir tarptautinę saugumą, bendradarbiauti sprendžiant globalias problemas, įtvirtinti demokratiją. Tam ji naudoja ir prekybinius susitarimus, narystės ES perspektyvą, teikia paramą skurdesnėms šalims bei kaimynėms, naudoja ekonomines sankcijas prieš tarptautines normas ir žmogaus teises pažeidžiančias (autoritarines) šalis.

